

De Erfgoedmonitor

Home > Indicatoren > Behoud in situ - per regio

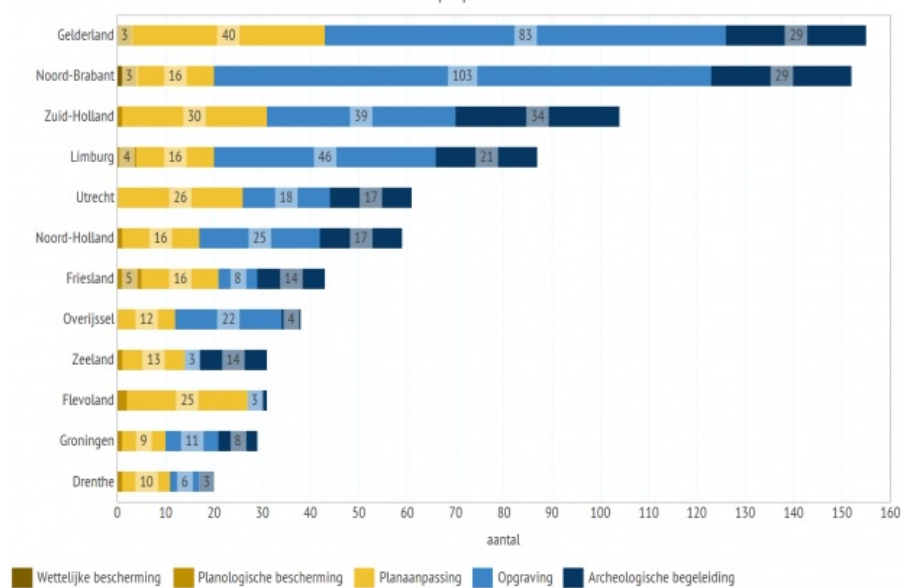
Behoud in situ - per regio

Publicatiedatum: 19 juli 2017

In de steekproefperiode 2008-2013 zijn in de provincie Flevoland relatief de meeste vormen van behoud *in situ* gerealiseerd, 87,1% (bij 27 van de in totaal 31 daar gerealiseerde vormen van behoud). De provincie waar relatief het meeste behoud *ex situ* is toegepast is Noord-Brabant met 86,8% (bij 132 van de daar in totaal 152 gerealiseerde vormen van behoud). Vindplaatsen in kleigebieden worden vaker *in situ* behouden dan die in de löss-, zand- en duingebieden.

Provincie

Vormen van behoud per provincie - 2007-2013

Bron: RAAP Archeologisch Adviesbureau

Gerelateerde publicaties

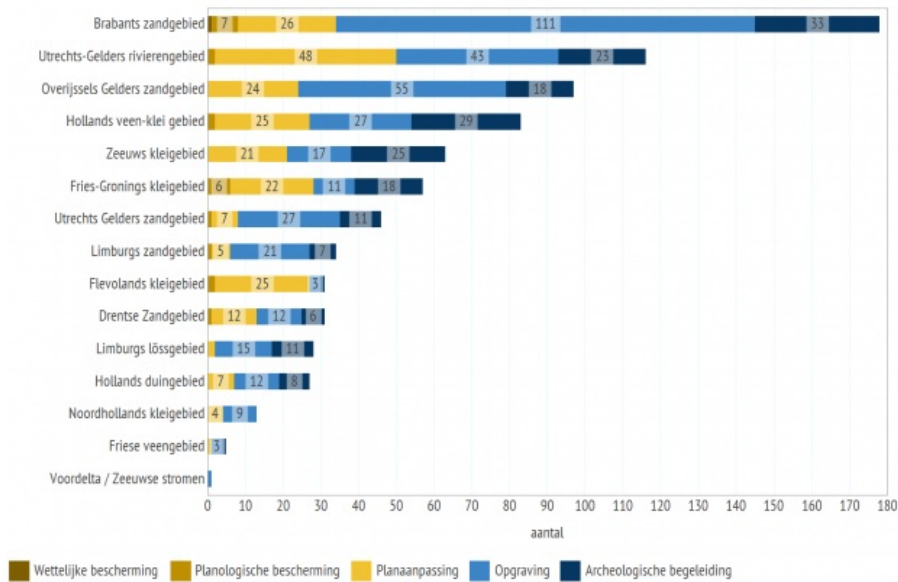
**Archeologie
voor de
toekomst
(2007-2011)**

**Archeologie
voor de
toekomst
(2011-2013)**

Archeoregio

Behoud in- en ex situ naar Archeoregio - 2007-2013

Bron: RAAP Archeologisch Adviesbureau

In bovenstaande diagrammen zijn de vormen van behoud per provincie en per archeoregio in de steekproefperiode 2007-2013 weergegeven. Een archeoregio is een gebied met een vergelijkbare bodemopbouw en samenstelling van het bodemarchief.

De cijfers betreffen de meetperiode 2007-2013 waarin 2 maal een steekproefonderzoek is uitgevoerd naar de mate van behoud in situ in Nederland. De totale steekproefpopulatie betrof 810 behoudenswaardige vindplaatsen.

Meeste behoud *in situ* in provincie Flevoland

In de provincie Flevoland is relatief het vaakst behoud *in situ* gerealiseerd, namelijk 27 maal (25 plaanpassingen en 2 maal planologische bescherming), 87,1% van de in totaal 31 aldaar gerealiseerde vormen van behoud. In Drenthe is het op één na vaakst behoud *in situ* gerealiseerd, 11 maal (1 planologische bescherming en 10 plaanpassingen), hetgeen 55% is van de 20 aldaar gerealiseerde vormen van behoud. In Gelderland is in absolute zin het meeste behoud *in situ* gerealiseerd: 3 planologische beschermingen en 40 plaanpassingen uitgevoerd, 28,2% van de in totaal 156 gerealiseerde vormen van behoud.

Meeste behoud *ex situ* in provincie Noord-Brabant

De 3 provincies waar relatief gezien het vaakst een vorm van behoud *ex situ* is gerealiseerd zijn Noord-Brabant (103 opgravingen en 29 begeleidingen, 86,8% van de in totaal 152 gerealiseerde vormen van behoud), Limburg (46 opgravingen en 21 begeleidingen, 73,6% van de in totaal 91 gerealiseerde vormen van behoud) en Gelderland (83 opgravingen en 29 begeleidingen, 71,8% van de in totaal 156 gerealiseerde vormen van behoud).

Behoud in archeoregio's

Archeoregio's zijn op lithologische gronden gegroepeerd. Behalve in de Zeelandse klei scoren alle vindplaatsen in klei- en veengebieden hoger op het percentage behoud *in situ* dan die in de löss-, zand- en duingebieden. De top 3 behoud *in situ* wordt gevormd door het kleigebied van Flevoland (87,1%, 50 van de 66 gerealiseerde vormen van behoud), het Fries-Gronings kleigebied (49,1%, 28 van de 57) en het Utrechts-Gelders rivierengebied (43,1%, 50 van de 116). De archeoregio's met het hoogste behoud *ex situ* vormen: het Limburgs lössgebied (89,7%, 26 van de 29 vormen van behoud), het Limburgs zandgebied (82,4%, 28 van de 34) en het Utrechts-Gelders zandgebied (80,9%, 38 van de 47). Voordelta/Zeeuwse stromen staat met 100% behoud *ex situ geheel bovenaan*, maar dit betreft de enige vorm van behoud (opgraving) die daar is gerealiseerd.

Bronnen:

Archeologie voor de toekomst, Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2007-2011), rapport 2618, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 11 februari 2013.

Archeologie voor de toekomst, Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2011-2013), rapport 2955, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 3 april 2015.

Steekproef 1: september 2007- mei 2011

Steekproef 2: mei 2011 - december 2013

Meetfrequentie: vanaf 2013 zal er 4-jaarlijks een nieuwe steekproef plaatsvinden

Verantwoording:

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft in augustus-november 2012 in opdracht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed onderzoek gedaan naar de mate van behoud *in situ* die in Nederland, via de cyclus van de archeologische monumentenzorg, is gerealiseerd voor de meetperiode 1 september 2007 (inwerkingtreding van de WAMz) tot 1 mei 2011. Deze laatste datum sluit aan bij de meetperiode van een eerder door RAAP uitgevoerd onderzoek naar door henzelf bereikt behoud *in situ* in dezelfde meetperiode. Doel van het onderzoek was om een representatief, kwantitatief en onderbouwd beeld te krijgen van de verhouding tussen het aantal *in situ* of *ex situ* bewaarde behoudenswaardig bevonden archeologische vindplaatsen in Nederland. Ook is inzichtelijk gemaakt welke actoren en factoren hierop van invloed zijn.

Dit onderzoek was een nulmeting voor het op structurele wijze verzamelen van kwantitatieve data over de mate van behoud *in situ* in Nederland. Hiermee wordt nog niet het behoud *in situ* in kaart gebracht dat wordt gerealiseerd in een eerder onderzoeksstadium, vóór het waarderend archeologisch onderzoek.

Het eerste onderzoek (2007-2011) is uitgevoerd middels een aselechte steekproef van ruim 6.000 onderzoeksrapporten van alle vergunninghouders (instellingen, vooral bedrijven, die gravend onderzoek mogen doen), uit een totale populatie van ongeveer 10.000 onderzoeksrapporten. De omvang van de steekproef is bepaald op basis van eerder door RAAP uitgevoerd onderzoek naar door henzelf bereikt behoud *in situ* in dezelfde meetperiode.

De waardstelling van de vindplaatsen en de aanbevelingen voor behoud (selectieadviezen) in de ruim 6.000 onderzoeksrapporten zijn door RAAP geanalyseerd en vastgelegd. In 597 van de gevallen bleek sprake te zijn van een behoudenswaardige vindplaats. Of en hoe dit selectieadvies opvolging heeft gekregen is onderzocht door telefonische navraging bij de betrokken onderzoeker, gemeente (bevoegd gezag) en/of oorspronkelijke opdrachtgever. Op deze wijze is voor 416 vindplaatsen achterhaald wat de uiteindelijk gerealiseerde vorm van behoud is. Met deze gegevens zijn de 26 vooraf gedefinieerde onderzoeksvragen beantwoord. Deze vragen zijn in twee groepen te splitsen. De eerste groep betrof vragen ten aanzien van het uiteindelijke behoud en hoe hiertoe gekomen is (waardstelling en procesgang). De tweede groep betrof vragen naar de factoren die mogelijk invloed hebben gehad op de keuze van de vorm van behoud.

Ter aanvullende kwaliteitsborging zijn de methodische opzet van het onderzoek, de tussentijdse resultaten en het conceptrapport beoordeeld door een klankbordgroep waarin rijk, gemeenten, provincies en universiteiten vertegenwoordigd waren.

Het 2e onderzoek in 2013 betrof een steekproef op de onderzoeksrapporten uit de periode mei 2011 - december 2013. De steekproefpopulatie betrof in dit onderzoek 3.798 onderzoeksmeldingen. Hieruit kwamen 338 behoudenswaardige vindplaatsen voort met in totaal 384 vormen van behoud.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van de onderzoeksmethodiek zie de rapporten *Archeologie voor de toekomst: Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2007-2011)*, rapport 2618, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 11 februari 2013, en *Archeologie voor de toekomst: Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2011-2013)*, rapport 2955, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 3 april 2015.

Bij het verwerken van de data voor de databank bleken deze op enkele plaatsen in het rapport niet geheel juist te zijn opgenomen. Voor de uitkomsten van het onderzoek maakt dit geen verschil, de hier gepresenteerde data tonen het juiste beeld. De data zijn in de databank ook per kalenderjaar weergegeven, in aanvulling op het rapport.